Езикова гимназия „Иван Вазов“

4003 Пловдив, бул. „България“ 121
0884 991 000; 032 951 218
e-mail: school@egiv-plovdiv.bg

УТВЪРЖДАВАМ:
ВИХРА ЕРАМЯН
Директор на Езикова гимназия
„Иван Вазов“ – град Пловдив

УЧИЛИЩНА ПОЛИТИКА

ЗА ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА ТОРМОЗА И НАСИЛИЕТО В ЕЗИКОВА ГИМНАЗИЯ „ИВАН ВАЗОВ“ ГРАД ПЛОВДИВ

за учебната 2026/2027 година

В ИЗПЪЛНЕНИЕ НА „МЕХАНИЗЪМ ЗА ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА ТОРМОЗА И НАСИЛИЕТО В ИНСТИТУЦИИТЕ В СИСТЕМАТА НА ПРЕДУЧИЛИЩНОТО И УЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ”И „АЛГОРИТЪМ ЗА ПРИЛАГАНЕ НА МЕХАНИЗМА ЗА ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА ТОРМОЗА И НАСИЛИЕТО В ИНСТИТУЦИИТЕ В СИСТЕМАТА НА ПРЕДУЧИЛИЩНОТО И УЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ“

Приета на педагогически съвет с Протокол № 10/08.09.26г.

I. Принципи, ценности, философия

Основен принцип при изграждането на училищната политика на Езикова гимназия „Иван Вазов“ за противодействие на насилието и тормоза в училище е прилагането на цялостен институционален подход, полагане на координирани и последователни усилия за предотвратяване на насилието и тормоза и създаване на по-сигурна училищна среда. За да се изгради защитната мрежа е необходимо да се поставят ясни граници, да се формират ценности, да се създадат правила и процедури, които не допускат прояви на насилие и тормоз в училище.

Училищната политика на Езикова гимназия „Иван Вазов“ – град Пловдив, за превенция и интервенция на насилието и тормоза се основава на спазването и споделянето от страна на всички членове на училищната общност на основните човешки ценности:

- свобода;
- равенство;
- достойнство;
- солидарност.

Дейностите за превенция и интервенция като част от общата политика за сигурна образователна среда в Езикова гимназия „Иван Вазов“ – град Пловдив, се базират на следните специфични принципи:

- приемане на различието и разнообразието, зачитане на личността и достойнството на всеки член на училищната общност;
- нулева толерантност към всички форми на тормоз и насилие;
- алтруизъм, взаимна подкрепа и мотивиране на членовете на училищната общност и изграждане на капацитет за справяне с насилието;
- споделено разбиране за насилието и тормоза и последиците от тях;
- системност и координираност на действията при прилагане на мерките в случаи на тормоз и насилие;
- партньорство с родителите и външни за училището служби и институции.

II. Цели и очаквани резултати

Основни цели

1. Създаване на позитивна култура и добър психологически климат в училището.
2. Формиране на социални умения и нагласи у учениците, които не допускат насилие във взаимоотношенията.
3. Повишаване на осведомеността и капацитета на всички членове на училищната общност по отношение на формите на тормоз, идентифицирането на тормоза и възприемането на агресивното поведение, тормоза и насилието като неприемливи в училищната среда.
4. Планиране и реализиране на система от превантивни мерки и дейности на ниво училище и паралелка за разпознаване и предотвратяване на агресивното поведение и тормоза.
5. Координиране на действията чрез прилагане на единни правила и процедури за интервенция, включително по отношение на идентифициране и сигнализиране, във връзка с всяка проява на насилие и тормоз.
6. Предоставяне на подкрепа на пострадалите и въвлечените в ситуациите на тормоз.
7. Сътрудничество с родителите и външни за училището институции – местна власт, специализирани служби и организации, имащи отношение към проблемите на тормоза и насилието.

8. Перманентност на процеса по оценка и проследяване на ефективността на дейностите и мерките за превенция и интервенция.

Очаквани резултати

1. Създадена училищна среда в която властват взаимното уважение, толерантността към различията, чувствителност към границите на другия и етика на взаимоотношенията.
2. Повишена осведоменост на членовете на училищната общност по отношение на тормоза и насилието като неприемливи прояви.
3. Изграден капацитет на участниците в образователния процес за идентифициране, сигнализиране и справяне със ситуации на тормоз и насилие.
4. Синхронизирани действия на интервенция при случаи на тормоз и насилие.

III. Дефиниране на насилието и тормоза. Физически и поведенчески признаци, по които могат да се разпознаят насилието и тормозът.

„Насилие“ е всеки акт на физическо, психическо или сексуално насилие, пренебрегване, търговска или друга експлоатация, водещ до действителна или вероятна вреда върху здравето, живота, развитието или достойнството на детето, който може да се осъществява в семейна, училищна или социална среда.

„Физическо насилие“ е причиняване на телесна повреда, включително причиняване на болка или страдание без разстройство на здравето.

„Психическо насилие“ са всички действия, които могат да имат вредно въздействие върху психичното здраве и развитие на детето, като подценяване, подигравателно отношение, заплаха, дискриминация, отхвърляне или други форми на отрицателно отношение, както и неспособността на родителя да осигури подходяща подкрепяща среда.

„Сексуално насилие“ е използването на дете за сексуално задоволяване, участието на дете в сексуални действия, които то не разбира напълно и за които не е в състояние да даде информирано съгласие, или за които не е подготвено от гледна точка на развитието си и не може да даде съгласие, или които са в нарушение на законите или социалните табута на обществото.

Насилието между ученици в училище обхваща широк спектър от прояви. То е явление със сериозни размери и оставя дълготрайни последици върху психичното здраве и поведението както на децата, които търпят насилие, така и на онези, които го извършват.

Тормозът (bullyng) е форма на насилие, която се определя като повтарящи се във времето негативни действия от страна на един или повече ученици, когато някой умишлено причинява или опитва да причини травма, или дискомфорт на друг ученик чрез физически контакт, чрез думи или по друг начин.

Ключови в разбирането за тормоза са следните характеристики на това поведение:

- злонамерена проява, която има за цел да нарани или унижи ученик/ци;
- извършва се от позиция на силата, като едната страна използва доминиращата си позиция, за да нарани другата физически или психически, да я унизи или изолира от социалния живот;
- повтаря се многократно във времето, а не е еднократен и изолиран акт на агресия.

Тормозът е аспект на агресивния стил, пренебрежение към правата на другите, обезценяване на причиненото страдание, което повишава риска от асоциално поведение (бягство от вкъщи, кражби, участие в банди, проблеми с полицията, употреба на алкохол и дрога).

По правило едно лице е тормозено, когато е изложено на продължителни и повтарящи се отрицателни действия от едно или повече лица. С други думи, тормоз е, когато някой постоянно и нарочно казва или причинява неприятни неща на друг, който не може да се защити сам.

Според определението, тормозът се характеризира със следните три обстоятелства:

- **действието е отрицателно и съзнателно;**
- **действието е повтарящо се и продължава във времето;**
- **участниците в действието не се равнопоставени по отношение на силите.**

Видове и форми на тормоз

Въпреки вариативността на поведението и формите проявите на тормоз най-общо могат да бъдат разделени на следните основни групи:

- **физически тормоз** – блъскане, щипане, разрушаване, удряне, нанасяне на болка, спъване, затваряне в някое помещение;
- **вербален тормоз** – подмятания, подигравки, унижение, заплахи, обиди, словесни изрази, които имат за цел да унижат и оскърбят на база раса, пол, религия, сексуалност, увреждане или друго, с което се подчертава различие от останалите;
- **психически тормоз** – подмятане, подиграване, закачане, омаловажаване, заплахи, изнудване, повреждане на имущество, кражба и хвърляне на вещи, заплашителни погледи, неприятелско следене;
- **сексуален тормоз** – всяка форма на нежелано словесно, несловесно или физическо поведение със сексуален характер, създаващо смущаваща, враждебна, деградираща, унизителна или обидна обстановка;
- **социален тормоз** – избягване, игнориране, изключване от дейността, одумване и разпространение на злобни слухове, натиск върху другите да не влизат в приятелски отношения с учениците, обект на тормоз, изолиране.
- **кибернасилие и кибертормоз** – насилие и тормоз, които се осъществяват в дигитална среда чрез дигитални устройства, като:

✔ създаване и разпространяване, по мобилен телефон, електронна поща, Skype или Facebook, на обидни, заплашителни и подигравателни визуални материали, снимки и текстови съобщения, които уронват достойнството на въпросната личност и я унижават;

✔ снимане на човек с мобилен телефон и свободното разпространяване на снимки или видео в интернет или други канали без негово съгласие, на слухове, клюки и заплахи в социалните мрежи, кражба на самоличност и други.

Факторите, които провокират жестокост в ученическата общност са:

● вътреличностната агресивност на самите ученици, зависеща от индивидуалните им особености /обостря се по време на кризата на юношеския период/;

- предшестващ жизнен опит на учениците, свързан с проява на агресия и насилие или наблюдаване на подобни действия;
- непознаване на методи за ненасилствено разрешаване на конфликти;
- традиции в училищната общност, провокиращи и стимулиращи агресия и насилие;

• драстична промяна в ценностната система, при която стойности като солидарност, готовност за оказване на помощ или съчувствие са изтласкани на заден план.

Мотиви и причини за тормоза

Опитът и изследванията показват три частично свързани мотива за тормоз:

- децата, които упражняват тормоз, имат силна нужда от надмощие и власт, те обичат да се налагат и контролират другите;
- децата, които упражняват тормоз, изпитват задоволство от това, че причиняват болка и неприятности на другите деца - отчасти това може да се дължи на семейната среда, която развива враждебното отношение у детето;
- децата, които упражняват тормоз, често получават материално и психологическо удовлетворение от своето поведение - например те могат да принудят жертвите си да им дадат пари или други ценни вещи или да ги накарат да откраднат нещо за тях.

Групови механизми, улесняващи тормоза

Тормозът често е групово явление, което може да повлияе и на други деца по различен начин. Понякога почти всички ученици от даден клас са замесени в ситуацията на тормоз. Това най-често се случва, когато под прицел е т.нар. „провокативна" жертва. Това обяснява защо иначе положително и приятелски настроени деца, които обикновено нямат никакви агресивни склонности, в дадени ситуации участват в тормоза. В общия случай, „движещата сила" на тормоза се състои от групичка от 2-3 ученици, често с отрицателно настроен лидер. Много рядко децата споменават, че са тормозени от един единствен човек.

Групови механизми, които оказват влияние върху ситуациите на тормоз

Социално влияние

Някои ученици могат да се повлияят и да участват в тормоза, ако водачът в ситуацията е популярна личност, или някой, на когото те се възхищават. Тези, които могат да бъдат „заразени", често са деца, които не са сигурни в себе си, които мислят, че така ще се утвърдят сред връстниците си.

Намалено чувство за индивидуална отговорност

Проблемът се отнася до това, че човек се чувства по-малко виновен и по-малко отговорен, когато наблюдава нападението или друг вид агресия, заедно с други свидетели. Всъщност в дадена ситуация, колкото повече са зяпащите, които невъзмутимо наблюдават, толкова по-малки са шансовете някой да се намеси в опит да прекрати случващото се. По този начин иначе добри деца, но лесно влияещи се от другите, могат да участват от време на време в ситуации на тормоз, без особени угризения на съвестта.

Постепенни промени във възприятията на жертвата

Вследствие на постоянните атаки и безцеремонни коментари, жертвата постепенно започва да се възприема като безстойностна личност, която заслужава тормоза, който понася. Т.е. тормозът влияе върху самооценката. Още по-лошо е, че наблюдателите започват да мислят по същия начин. Всички тези групови механизми, сработват, за да намалят чувството на вина у учениците, които понякога се включват в тормоза, без да участват активно в него и без да стават негови инициатори.

Участници и роли в ситуация на тормоз

Твърде често в случаи на тормоз разглеждането на ситуацията се свежда само до пряко замесените – извършител и потърпевш, което е неправилно. Важно е да знаем, че в ситуация на тормоз няма „незамесени". Всеки от паралелката или групата, в която се е разиграла ситуацията, приема една от следните шест роли, с всички последствия от това:

- **мъчител (агресор)** – инициатор и изпълнител, който кани другите да се присъединят, лидер, който измисля нови начини за тормоз;
- **помощник на мъчителя** – помага с цел да получи одобрението на мъчителя, присъединява се към тормоза, когато вече е започнал;
- **подкрепящ мъчителя** – винаги присъства, дори да не се намесва активно; присмива се на жертвата, окуражава мъчителя, приканва другите да се забавляват;
- **защитник на жертвата** – опитва се да каже на другите да спрат, вика за помощ, защитава или насърчава жертвата;
- **страничен наблюдател** – стои настрана, преструва се, че не забелязва, не взема страна и не прави нищо;
- **жертвата** – обект на тормоза.

Ефективният подход при случай на тормоз е да се работи по отделно с извършителя и потърпевшия, а след прекратяване на ситуацията и изясняването ѝ е необходимо да се насочи вниманието и към цялата паралелка /група/, за да се потвърдят общите ценности на училищната общност, неприемливостта на тормоза като поведенчески акт и задълженията на всеки по отношение на информирането и прекратяването на ситуация на тормоз.

Физически и поведенчески признаци, по които може да се разпознаят насилието и тормозът:

- различни по вид и цвят натъртвания, включително синини, постоянни или чести червени петна, включително от пръсти, насинени очи, следи от ухапване;
- неправдоподобни или объркани обяснения за травмите, включително едносрични отговори;
- безпокойство и крайности в поведението - от агресивност до пасивност и апатичност;
- лоша представа за себе си - децата смятат, че са заслужили насилието;
- прекалена отстъпчивост на детето и оставяне без протест да се прави каквото и да било с него;
- влошаване на здравословното състояние, което включва прилошавания, главоболие, отпадналост;
- влошаване на успеха от обучението и чести отсъствия от училище;
- чести отсъствия от определени часове, например физическо възпитание и спорт;
- детето може да стане затворено и изолирано, да не желае да контактува с връстниците си;
- агресивно поведение и/или поведение, насочено към привличане на вниманието, упорито непослушание, самонараняване;

- внезапни избухвания, които са необичайни за възрастта или за нивото на развитие на детето;
- бягане и криене, включително зачестили бягства от училище;
- загуба на доверие, неучастие в общите занимания в училище, ниска самооценка;
- употреба на алкохол, медикаменти, самозанемаряване (постоянно обличане на едни същи дрехи или отказ да сресва косата си);
- психосоматични симптоми, като болки в стомаха, главоболие, гадене и др., оплаква се, че сънува кошмари и сънят му е нарушен;
- различни прояви на сексуализирано поведение (имитация на сексуален акт, разголване, използване на език, свързан със сексуални действия и т.н., които са нехарактерни за съответната възраст);
- наблюдават се промени в навиците или в използването на интернет и социалните мрежи.

IV. Дейности:

Дейностите, свързани с прилагането на училищната политика за превенция и интервенция на насилието и тормоза, се реализират от целия педагогически и непедагогически персонал, родители, ученици, общност на Езикова гимназия „Иван Вазов“ – град Пловдив. Координирането на дейностите се осъществява от координационен съвет, определен със заповед на директора. Основните дейности за предотвратяване на насилието и тормоза са: превенция и интервенция.

Превенцията на насилието и тормоза включва комплекс от мерки, които имат за цел ограничаване и/или елиминиране на предпоставките и рисковите фактори, допринасящи за насилието. Превенцията поставя приоритет върху дейности на равнище паралелка чрез създаване на правила на отношения в нея, морално възстановяване на щета, тематични дискусии, регулярно провеждани в часа на класа или по друго време.

Интервенциите включват действия и мерки, които целят спиране и разрешаване на възникнала вече ситуация на насилие, тормоз или криза, като се отчитат индивидуалните потребности на всяко дете, въвлечено пряко или косвено в ситуацията, и се прилага принципа на най-добрия интерес на детето.

IV.I. Превенция на насилието и тормоза в Езикова гимназия „Иван Вазов“ – град Пловдив

Конкретните превантивни дейности, сроковете и отговорниците за реализирането им в Езикова гимназия „Иван Вазов“ – град Пловдив, се определят ежегодно в плана за работа на училищния координационен съвет за справяне с тормоза и насилието и се приемат на заседание на педагогическия съвет като неразделна чест от настоящия механизъм.

Основните превантивни дейности са следните:

А, Дейностите на ниво училище:

1. Създаване на координационен съвет;
2. Оценка и анализиране на ситуацията в началото на всяка учебна година;
3. Анкетиране на класовете, обобщаване на резултатите от анкетирането, представяне на резултатите пред ПС и набелязване на мерки съобразно направените изводи.
4. Запознаване на цялата училищна общност с определението, проявлението и последиците от насилието и тормоза и със системата за съобщаване на случаи на тормоз и гарантирането на конфиденциалността.

5. Осигуряване на охрана, пропускателен режим и видеонаблюдение в сградата на училището и в общежитието;
6. Изготвяне на график за дежурство на учителите;
7. Гарантиране на конфиденциалността на информацията;
8. Ежегодно обучение на колектива по теми, свързани с насилието и тормоза;
9. Осигуряване на информация, материали по темата за насилието и тормоза в училището, информация за наличните ресурси на общността и други.
10. Осигуряване на реални партньорства с външни на училището служби, организации и специалисти;
11. Партньорство с родители за съдействие по превенция на насилието и тормоза чрез:

- провеждане на тематична родителска среща, в която учителите да запознаят родителите с цялостната политика, да им представят основните моменти в механизма и да се дискутира тяхната готовност да участват в прилагането му.
- покана към родители, които да се включат, като представят своите професии, хобита, интереси, така че да направят видима връзката между образованието и приложението му в живота.
- идентифициране на родители, които могат да бъдат посредници за осъществяване на връзката между училището и други организации и институции.

Б. Дейности на ниво клас/класна стая:

1. Групова работа, дискусии, решаване на казуси, споделяне на опит по проблема насилие, свързани с правата на децата, ценностите, социалните роли, функционирането на групите и институциите и др;
2. Запознаване на учениците с определението, проявлението и последиците от насилието и тормоза и със системата за съобщаване на случаи на тормоз и насилие и гарантирането на конфиденциалността;
3. Провеждане на беседи по класове с инспектор Пламен Митев и външни лектори по проблемите за насилие, трафик на хора и кибертормоз;
4. Използване на подхода за работа с връстници „Ученици обучават ученици" за осъществяване на презентации и дискусии по проблемите за насилието и тормоза в училище и в социалните мрежи;
5. Анкетиране на паралелки при възникнал проблем;
6. Участие на ученици от паралелките в училищни, местни и национални инициативи, свързани с проблемите на тормоза и насилието в училище;
7. Провеждане на тематични родителски срещи.

IV.II. Интервенция при случаи на тормоз и насилие в Езикова гимназия „Иван Вазов“ – град Пловдив

- **Дейности по интервенция на ниво институция:**

1. Всеки учител или служител на Езикова гимназия „Иван Вазов“ – град Пловдив е длъжен своевременно да уведоми компетентните лица в училището при наличие на случай на тормоз /независимо дали е свидетел на случая или е получил информация за подобни прояви/;
2. За регистриране на подадената информация се създава Дневник със случаи и процедури за управление на информацията /информацията от дневника се използва за анализ на проблема с тормоза и насилието и за насочване на ученици към други компетентни служби/;
3. Всяка ситуация на тормоз от второ и трето ниво според приетата класификация се регистрира и описва от учителя/служителя, който я е наблюдавал или който е получил информация с цел да се проследи развитието на случая във времето и да се планира подходяща интервенция;
4. Дневникът съдържа следните реквизити:

„Дата“; „Клас”, „Участници“; „Вид на тормоза/насилието и ниво“; „Какво е предприето като действие”, „Подпис на служителя“;

5. Дневникът се съхранява от педагогическия съветник;
6. На база на вписаните ситуации, Координационният съвет извършва анализ и оценка на риска от продължаване на насилието и тормоза. Координационният съвет е отговорен за анализа и разпознаването на ученици, които участват и се въвличат в ситуации на тормоз и насилие, без значение дали извършват проявите или са пострадали от насилието;
7. На базата на анализа на данните Координационният съвет дава становище за индивидуална работа по случай с дете, което се намира в ситуация на риск по смисъла на закона за закрила на детето и Закона за предучилищното и училищното образование, предлага мерки и конкретни интервенции. Координационният съвет дава становище и насочва ученикът към допълнителна подкрепа за личностно развитие на дете в риск;
8. Оценката на ситуацията/случая на тормоз или насилие се осъществява чрез единната класификация, а интервенцията се извършва по утвърден алгоритъм.

КЛАСИФИКАЦИЯ НА ФОРМИТЕ НА НАСИЛИЕ И ТОРМОЗ

Нива на насилие и тормоз	**Отговор на училището**	**Документиране**
ПЪРВО НИВО – НИСКО НАРУШАВАНЕ НА ПРАВИЛАТА: **Форми на физически тормоз са например:**	На първо ниво, по правило, действията се предприемат автономно от класен ръководител или учител заедно с родител, като се	Ситуациите от първо ниво не се регистрират.

леко удряне, бутане, щипане, драскане, дърпане на коса, хапане, подритване, замърсяване или разрушаване на нечия собственост. **Форми на вербален тормоз са например:** подмятания, подигравки, унижение, заплахи, обиди, нецензурни/неприлични коментари; **Форми на психически тормоз са например:** омаловажаване, клюкарене, обиждане, осмиване, засрамване, подвикване, ругаене, клеветене, измисляне на прякори. **Форми на социален тормоз са например:** подмятане на коментари, подигравне, изключване от групови или съвместни дейности, фаворитизация/ предпочитания, базирани на различие, разпространяване на слухове. **Форми на сексуален тормоз са например:** показване на неприлични жестове и действия, вербален тормоз със сексуално съдържание, разпространение на истории и изображения със сексуален подтекст. **Форми на кибертормоз са например:** обидни обаждания и изпращане на обидни съобщения (SMS, MMS, съобщения в социалните мрежи, др.)	предприема педагогическа работа – индивидуално, за група ученици или за целия клас. При наличие на щети от материален характер – те се възстановяват. По изключение, ако насилственото поведение се повтаря, педагогическата работа не дава резултат, последствията са по-сериозни, ако се касае за насилие от страна на група към индивид или ако едно и също дете или ученик бива тормозено неднократно в ситуации, класифицирани като първо ниво, то тогава следва да се предприемат действия, предписани за ситуации от нива две или три.	
ВТОРО НИВО – ПОВТАРЯНЕ НА ЕДНИ И СЪЩИ НАРУШЕНИЯ НА ПРАВИЛАТА ИЛИ С ПО-СЕРИОЗНИ ПОСЛЕДИЦИ: **Форми на физически тормоз са например:** шамаросване, удряне, стъпкване или късане на дрехи, ритане, обграждане, плюене, отнемане и разрушаване на нечия собственост, дърпане на нечий стол изпод него, дърпане за уши или коса. **Форми на вербален тормоз са например:** подигравки, отправени пред целия клас или група, публично унижение, обиди; Форми на психически тормоз са например: изнудване, заплашване, несправедливо наказание, забрана за общуване, отхвърляне и манипулация. **Форми на социален тормоз са например:** интригантстване, разпространяване на слухове, публично отхвърляне и игнориране, неприемане, манипулиране и използване.	На второ ниво, по правило, действията се предприемат от класен ръководител заедно с психолог или педагогически съветник, представител на координационния съвет и директор и задължително участие на родител. Ако присъствието на родител не е в най-добър интерес на детето, например би го наранил, застрашил безопасността му или би нарушил училищната процедура, директорът следва да се обърне към отделите за закрила на детето. Координационният съвет прави оценка на риска и се инициира индивидуална работа по случай.	Ситуацията на тормоз се описва в Дневника управление на информацията и се предприема работа по случай. Възстановяване на щети при наличие на такива.

Форми на сексуален тормоз са например: сексуално докосване, показване на порнографски материали, показване на интимни части на тялото и сваляне на дрехи, подтикване или принуждаване към сексуални действия, заснемане в сексуални пози. **Форми на кибертормоз са например:** непоискано заснемане и разпространяване на снимки и видео, злоупотреба с блогове, форуми, социални мрежи, заснемане без разрешение.		
ТРЕТО НИВО – ЗЛОУПОТРЕБА СЪС СИЛА, КАКТО И ПРИ ЕКСТРЕМНИ СИТУАЦИИ, В КОИТО СЪЩЕСТВУВА ОПАСНОСТ ЗА ЖИВОТА И ЗДРАВЕТО ИЛИ ЗА ТЕЛЕСНИЯ ИНТЕГРИТЕТ, ЗА КОЙТО И ДА Е ОТ УЧАСТНИЦИТЕ В СИТУАЦИЯТА: **Форми на физически тормоз са например:** сбиване, задушаване, събаряне, причиняване на изгаряния и други наранявания, намушкване с остър предмет, провесване от прозорец или високо място, лишаване от храна, излагане на ниски или високи температури и заплашване с оръжие. **Форми на вербален тормоз са например:** заплахи, обиди, клетви, които накърняват сериозно достойнството, публично унижение и др.; **Форми на психически тормоз са например:** сплашване, изнудване със сериозни заплахи, насилствено отнемане на пари и вещи, ограничаване на движението, склоняване за употреба на наркотични и други психотични вещества, включване в деструктивни групи и организации. **ни на социален тормоз са например:** заплахи, изолация, групово измъчване на индивид или група и организиране на затворени групи (банди), последиците от които нараняват други. **ми на сексуален тормоз са например:** съблазняване от друго дете или възрастен, злоупотреба с власт при подстрекаване, изнудване, склоняване и/или принуждаване	На трето ниво, по правило, уведомяването на ОЗД и/или органите на полицията става незабавно от служителя на училището, идентифицирал тормоза. Действията на ниво училище се предприемат от директор заедно с координационния съвет със задължителното участие на родител и компетентни власти, организации и услуги (центрове за социална работа, здравни центрове, отдел закрила на детето, полиция и др.). Ако присъствието на родител не е в найдобър интерес на детето, например би го наранил, застрашил безопасността му или би нарушил училищната процедура, директорът следва да информира центъра за социална работа, отделите за закрила на детето и/или полицията. Отговорът на училището може да включва насочване към местната комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните и полицията, ОЗД и община по силата на координационнния механизъм; съставяне на	Ситуациите на тормоз от трето ниво се описват в Дневника за управление на информацията, като по тях се предприема интензивна работа по случая, включваща всички участници, правят се оценки на потребностите и план за действие, както и се инициират процедури в съответствие със закона. Ако друга организация или услуга е въвлечена в работата с ученика, училището установява връзка с тези организации или услуги и хармонизира дейностите.

към сексуални действия, блудство, изнасилване, кръвосмешение. **ни на кибертормоз са например:** но действие на непоискано заснемане и разпространяване на снимки и видеозаписи, злоупотреба с блогове, форуми, социални мрежи, заснемане без разрешение, заснемане на сцени на насилие, разпространение на записи и снимки на детска порнография.	Протокол за тормоз и възстановяване на щетата; включване на учениците в допълнителни програми, насочване към услуги в общността.	

АЛГОРИТЪМ ЗА ДЕЙСТВИЕ В СЛУЧАЙ НА ТОРМОЗ ИЛИ НАСИЛИЕ

Последователност на действията при интервенция
При случаи от първо ниво се следват следните стъпки:
1) Верифициране на подозрение или откриване на ситуация на тормоз – подробно информиране за случилото се от всички участници; 2) Прекратяване на ситуацията и успокояване/интервенция към всички участници; 3) Уведомяване на компетентно лице от ръководството на училището; 4) Уведомяване на родител; 5) Консултации - предприемане на индивидуални разговори с участниците; 6) Мерки и действия от страна на класния ръководител - намиране на решение, което удовлетворява страните и служи за пример на наблюдателите. Възстановяване на щетата; 7) Мониторинг на предприетите мерки и действия.
При случаи от второ ниво се следват следните стъпки:
1) Верифициране на подозрение или откриване на ситуация на тормоз; 2) Прекратяване на ситуацията и успокояване/интервенция към всички участници; 3) Уведомяване на директора, а в негово отсъствие на ресорен заместник-директор; 4) Уведомяване на ОЗД и/или органите на полицията, при ситуации с по-сериозни последици по преценка на класния ръководител заедно с психолога/педагогическия съветник и/или директора; 5) Уведомяване на РУО, в рамките на 60 минути от възникване на инцидента, ако има физическо нараняване на някой от участниците, последващ писмен доклад в рамките на 24 часа за състоянието на пострадалия/те; 6) Задължително и незабавно уведомяване на ОЗД, органите на полицията и РУО, когато се отнася до случаи на сексуален тормоз, проявяващи се в подтикване или принуждаване към сексуални действия; 7) Уведомяване на родител; 8) Консултации от класен ръководител; 9) Свикване на координационния съвет: анализ на ситуациите от регистъра и предприемане на индивидуална работа по случай с ученик в риск от тормоз и разписване на индивидуални мерки; 10) Мониторинг на предприетите мерки и действия.
При случаи от трето ниво се следват следните стъпки:
1) Верифициране на подозрение или откриване на ситуация на тормоз и незабавно уведомяване на директора, ОЗД и/или органите на полицията; 2) Прекратяване на ситуацията и успокояване/интервенция към всички участниците;

3) Уведомяване на РУО, в рамките на 60 минути от възникване на инцидента, ако има физическо нараняване на някой от участниците, последващ писмен доклад в рамките на 24 часа за състоянието на пострадалия/те;
4) Уведомяване на родител.
4)Консултации- предприемане на индивидуални разговори с участниците;
5) Мерки и действия от страна на координационния съвет:
- интензивна работа по случай;
- информиране и насочване към други служби и/или услуги от страна на директора по предложение на координационния съвет;
6) Мониторинг на предприетите мерки и действия.

Форми на разумно въздействие за прекратяване на ситуация на тормоз или насилие

Когато другите средства за контрол на ситуацията не вършат работа, учителят или служителят, присъстващ на ситуацията, трябва да изпрати надежден ученик, за да се потърси съдействие от психолога, педагогическия съветник, представител на училищното ръководство.

Ако прекратяването на ситуацията на тормоз или насилие изискват физическото разделяне на участниците, то задължително се следват следните стъпки:

- казвате на ученика да спре с неподходящото поведение;
- предупреждавате ученика/учениците, че ще последва физическа намеса, ако продължава/т да се държи/ат неподходящо;
- намесвате се по разумен начин.

Различните форми на разумно въздействие зависят от индивидуалните обстоятелства в конкретната ситуация и могат да включват:

- разделяне на учениците, които се бият или имат намерение да се сбият;
- препречване на пътя на някой от учениците;
- задържане за якето или чантата;
- водене на ученика за ръката;
- отвеждане на ученик чрез хващане отзад за лактите.

!!! Когато се използва разумно въздействие НИКОГА НЕ ТРЯБВА да се действа по начин, от който основателно може да се очаква, че ще причини нараняване, например чрез:

- задържане за врата;
- прилагане на хватка, с която може да се затрудни дишането;
- ритане, шамари, удари с юмрук или с какъвто и да е предмет;
- спъване;
- извиване на стави;
- хващане или дърпане на косата;
- задържане на ученика с лице към земята.

Действия при насилие на ученик срещу член на екипа на институцията

Действието се прекратява незабавно от възрастен, който е в близост до мястото на извършеното насилие. Оказва се помощ в случай,че има пострадал/пострадали. Детето трябва да бъде отделено с оглед възстановяване на сигурността. Отделянето на детето може да бъде временно до успокояването му, осъществява се психологическо консултиране/кризисна интервенция.

Уведомяват се родителите.

С детето започват дейности за установяване на причините, изясняване на ситуацията, оценка на проблема. С него задължително разговаря педагогически съветник. Последният дава становище след оценка на проблема и поведението за целите на вземането на решение за последствията от педагогически съвет.

Училището организира провеждане на педагогически съвет за вземане на решение за последващи действия. Обсъждат се възможни действия и се прави план за работа с детето.

Действия при насилие на възрастен срещу ученик

При насилие на възрастен над дете незабавно се подава сигнал към ОЗД и/или полицията и се свиква Координационният механизъм за дете в риск.

Училището извършва последователни действия – описани в Приложение 2: Кога, кой и къде може да подава сигнал за дете в риск?

С пострадалото дете разговаря педагогически съветник, който прави оценка и изготвя становище.

Иницииране на работа по случай, включително насочване на случая към други служби.

В случаите от трето ниво, както и по преценка при случаи от второ ниво, незабавно се уведомява Дирекция „Социално подпомагане“, Отдел „Закрила на детето“- ОЗД и/или полицията.

Уведомените институции започват проверка на сигнала по реда на Координационния механизъм за взаимодействие при работа в случаи с деца, жертви на насилие или в риск от насилие и за взаимодействие при кризисна интервенция, в който следва да се включи представител на училището (класен ръководител, педагогически съветник).

Индивидуалната работа по случай с дете се осъществява интегрирано от мултидисциплинарен екип. При становище от координационния съвет в училището за иницииране на работа по случай или ако не се свика Координационен механизъм за взаимодействие при работа в случаи на деца, жертви на насилие или в риск от насилие, и за взаимодействие при кризисна интервенция, **психологът** следва да инициира работа по случай с дете от училището.

- **Партньорство с родители в случаи на интервенция**

1. Във всички случаи е необходимо родителите да бъдат уведомени за случилото се, както и за предприетите от училището действия за разрешаване на ситуацията. Информирането на родителите се извършва от класния ръководител.

2. В разговора е важно да се акцентира върху необходимостта, родителите да не критикуват другото дете, а да се опитат да погледнат на ситуацията през погледа на другата страна.

4. Добре е разговорът да бъде започнат със силните страни на учениците и след това да се представи ситуацията.

5. Добре е останалите родители от класа да бъдат информирани за ситуацията и предприетите действия с цел изясняване на неизвестните и сваляне на напрежението. Родителите трябва да бъдат запознати, че критиките и обидите към другото дете от тяхна

страна само ще задълбочат конфликта. От разговора могат да бъдат изведени конкретни договорки кой какво може да предприеме и какво се очаква като резултат.

6. Разговорът трябва да бъде проведен на подходящо място, в партньорски взаимоотношения. От разговора могат да бъдат изведени конкретни договорености. По преценка учителят може да насочи родителите за консултация с педагогическия съветник или с друг специалист по необходимост.

7. В случай, че родителите откажат да съдействат или по някакъв начин възпрепятстват действията на училището, учителят следва да се обърне към координационния съвет и случаят да се обсъди.

Приложение 1.

НАСОКИ ЗА ИНТЕРВЕНЦИЯ

Намесата и справянето с конкретни ситуации на тормоз и насилие е част от цялостната политика на училището срещу насилието. Намесата на възрастните следва внимателно да се обмисли и планира. Тя трябва да бъде последователно прилагана от цялата училищна общност, за да бъде максимално ефективна.

Важно е да не бъдат омаловажавани и първите прояви на влошаване на отношенията между децата, както и поведението, което е неприемливо. Тези ситуации представляват първо ниво от приетата класификация.

Необходимо е още при най-малките сигнали и съмнения за тормоз да се предприемат стъпки, за да се предотврати ескалация на насилието и да се изпрати ясно послание, че такова поведение няма да бъде толерирано. Вниманието трябва да бъде насочено както към проявите на физически тормоз, така и към неговите социални и психологически измерения.

1. Верифициране/разпознаване на насилието и тормоза от страна на учителя

По-голямата част от ситуациите на тормоз могат да бъдат овладени от учителите, а някои – от самите деца. Всяка намеса изисква внимателна преценка на ситуацията и нейната тежест. На първо място важно е да се разграничат случаите, в които не се касае за тормоз, а само за игра или приятелско премерване на силите между децата. За целта е необходимо да се наблюдава поведението на децата, включително и на тези, които само присъстват без активно да участват.

Следното би могло да помогне за правилна оценка на ситуацията:

- ако децата се закачат, бутат или блъскат или си разменят шеги, като при това се смеят, разменят си ролите и позициите и никое от тях няма видимо доминиращо положение, а околните не им обръщат особено внимание, то най-вероятно става дума за игра;
- ако едно от децата е видимо напрегнато, не се усмихва, опитва се да се махне, ако ролите не се сменят, а другото дете е в постоянно доминираща позиция и това поведение привлича вниманието на околните, то най-вероятно става дума за тормоз;
- ако ученикът не се чувства добре от закачките и подигравките, тогава поведението може да е тормоз;

- ако ученикът към когото са отправени подигравките, поиска от другото дете да спре и той или тя не спират де се подиграват, тогава става въпрос за тормоз;
- ако ученикът, който дразни, продължава да дразни или дразни отново, това е тормоз;
- ако дразненето е за нещо, което ученикът не може да промени /височина, носене на очила, тегло, способност да чете, атлетически особености и пр./, това може да е тормоз;
- ако има и други хора наоколо, които наблюдават ситуацията и окуражават или се присъединяват към ситуацията на подигравки, това е тормоз;
- ако едното дете е по-силно или по-популярно, по-голямо на възраст или по-властно, това може да е тормоз;
- когато се касае просто за приятелска игра, учителят може да се намеси, за да предупреди децата да внимават да не се наранят. Ако обаче наблюдаваното поведение може да бъде определено като тормоз е необходимо да се предприемат съответните стъпки, описани в механизма.

2. Прекратяване на ситуация на насилие или тормоз:

Задължение на всеки учител, работник или служител на Езикова гимназия „Иван Вазов“ е да се намеси, за да прекрати ситуация на насилие или тормоз, на която е станал свидетел или за която е получил сигнал (от дете, родител или друг служител от училището):

- в случай на физически насилие или тормоз децата трябва да бъдат разделени и да се прекрати физическият контакт между тях незабавно;
- не трябва веднага да се разпитва за случилото се, да се обсъждат причините за насилието или да се изяснява ситуацията. Това може да се случи на по-късен етап. Важното е учителят ясно да обяви пред всички, че това е тормоз / насилие и това е недопустимо поведение. В този момент не е добре да се разпитва за подробности и детето, което е потърпевшо, особено в присъствието на детето, което е нанесло тормоза и на други деца, защото това може да урони неговото достойнство. Фокусът на интервенцията трябва да бъде насочен към децата-свидетели на тормоза, към средата, а не към участниците в ситуацията на насилие;
- когато става въпрос за първа проява, която не е тежка по отношение на нанесената вреда, може да се приложи подходът за възстановяване на щетата или да се наложи друга предварително съгласувана мярка.

3. Подход за възстановяване на щетата

Подходът за възстановяване на щетата се основава на принципа, че „всяка щета, нанесена на друг, трябва да бъде възстановена“ и включва съответните действия в тази посока.

Възстановяване на щетата е принцип, който предполага, че хората правят грешки. Грешките следва да бъдат поправени, като същевременно не се налагат наказания. Този принцип подчертава поемането на отговорност за неприемливо поведение и за позитивно решаване на проблема. Възстановяването на щетите успешно може да се прилага за материални и за нематериални щети.

Подходът за възстановяване на щетите изисква време и по-задълбочен разговор с детето, което е извършило насилие, за да му се помогне да разбере какви са последствията от неговата постъпка. Този подход трябва да се приложи от класния ръководител със съдействието на педагогическия съветник/училищния психолог.

Важно е възрастните със спокоен и умерен тон, както и с държанието си, да покажат ясно, че проблемът е в начина на поведение, а не в личността на самия ученик, и че се действа с оглед отново да се възстановят ценностите, към които Езикова гимназия „Иван Вазов“ – град Пловдив, се придържа, а не за да бъде наказан:

- като първа стъпка класният ръководител изслушва ученика / не е желателно ученикът да се изслушва съвместно с потърпевшия/;
- ключов момент във възстановяването на щетата е, че класният ръководител разговаря с ученика, а ученикът сам предлага как ще поправи грешката си, с което отново ще се възстанови нарушената ценност. С това негово предложение трябва да се съгласи и ученикът, който е бил потърпевш от тормоза. Този процес се медиира от ангажирания в случая класен ръководител, педагогическия съветник или училищния психолог;
- след изясняване на ситуацията и постигане на договорености, класният ръководител за определен период от време проследява поведението на децата и дава обратна връзка. Класният ръководител може да потърси съдействие и от другите учители, които също да наблюдават поведението на децата и да реагират своевременно. Педагогическият съветник или училищният психолог също може да подпомогне работата на учителя като наблюдава детето във взаимоотношенията му с другите деца и даде насоки за действията и мерките, които учителят да предприема при необходимост;
- при преценка, ученикът, извършил тормоз или насилие може да бъде насочен към услуги в общността.

4. Действия при инцидент, криза или при повторна ситуация на насилие и тормоз

При повторна ситуация на насилие или когато има случай на тежък инцидент се следват предписанията от класификацията на формите на тормоз и предприемане на съответни действия:

- при инциденти и кризи се препоръчва работа в групов формат (например работа с целия клас), като кризисната интервенция е от минимум 45 минути до 1 час и 30 мин. в определени рамки – затворено пространство, в което участниците не допускат нови лица, и др. По този начин се предлага пространство, в което да се вентилират емоциите от преживяното и да се даде възможност за преработка. Най-подходящо е тази интервенция да бъде извършвана от училищния психолог или педагогическия съветник, а при липсата на специалист да се обърнат веднага към специалист или услуга в общността. Честа спонтанна реакция на възрастните е заставането на страната на „жертвата” и наказване на „насилника”. Ключово при интервенцията на възрастните е приемането на разбирането, че детето, обект на тормоз, не се нуждае от състрадание, а детето, извършител на тормоз, не се нуждае от наказание, особено което го унижава, а от разбиране и емпатия (съпреживяване), за да може то да развие това чувство към другите.

- работата с деца, които са обект на тормоз, трябва да бъде насочена към формиране на умения за справяне с подобно поведение. Важно е класният ръководител да поговори с детето, по възможност още същия ден (или веднага след като е разбрал за случая, ако се касае за ситуация, за която е научил случайно) и да разбере какво точно се е случило. Ако е необходимо отделни факти могат допълнително и дискретно да бъдат проучени;
- погрешно е открито и публично пред другите деца да се оказва подкрепа на потърпевшото дете, защото това допълнително ще урони достойнството на детето пред неговите връстниците. При този първи разговор е важно да се предложи на детето подкрепа, като се разговаря с него какво точно ще му помогне да се почувства сигурно;
- необходимо е да се подчертае поверителността на разговора, като се спомене кои ще бъдат уведомени за случилото се;
- детето трябва да почувства доверие и сигурност за споделяне, което е особено важно ако насилието се повтори. Може да му се предложи да поговори с училищния психолог;
- не е препоръчително да се прави среща между детето, върху което е упражнено насилието, и детето, което е извършило насилието, с цел да се помирят и да се разберат. Такива срещи могат да доведат до неблагоприятни последствия;
- наблюдавайте детето в следващите дни, за да се уверите как се чувства и при необходимост отново разговаряйте с него;
- необходимо е да се работи с наблюдателите не само на нивото на превенцията, но и след ситуация на тормоз;
- не се отстраняват наблюдателите, когато се прекратява или управлява ситуация на тормоз, като всички, които са били там, следва да видят какво се прави съгласно правилата на училището;
- валидизират се правилата и етиката на поведението и се подкрепят тези, които са се намесили в защита ценностите на училището. На останалите се споделя очакването да направят същото, ако се случи в бъдеще;
- насърчава се отговори на насилието с думи, търсене на помощ и съобщаване за случая. Насърчаване за грижа спрямо тормозеното дете.
- При преценка детето може да бъде насочено към услуги в общността.

5. Насочване на детето и неговите родители към програми и услуги в общността

Насочването на детето и неговите родители към консултация и психологическа работа следва да се осъществява от психолога, педагогическия съветник или ако няма такъв – от класния ръководител. Насочващият трябва да е запознат с услугите в общността и да даде пълна и конкретна информация на родителите за възможните услуги и програми – къде може да се консултират, колко струват консултациите, какво представляват консултациите, какъв е метода на работа и т.н. Всяко училище следва да има актуална информация за наличните услуги в общността, като центрове за превенция и консултативни кабинети към местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните, центрове за обществена подкрепа, комплекси

за социални услуги, общински съвети по наркотичните вещества, програми, предлагани от неправителствени организации и др. Важно е насочването да се направи конкретно и с грижа, за да могат родителите и детето да се възползват, а не да го приемат като мярка за наказание.

Приложение 2.

КОГА, КОЙ И КЪДЕ МОЖЕ И Е ДЛЪЖЕН ДА ПОДАВА СИГНАЛ ЗА ДЕТЕ В РИСК?

1. Кога се подава сигнал за дете в риск?

Съгласно Закона за закрила на детето, чл. 7 (1) „Лице, на което стане известно, че дете се нуждае от закрила, е длъжно незабавно да уведоми дирекция „Социално подпомагане", Държавната агенция за закрила на детето или Министерството на вътрешните работи.

(2) Същото задължение има и всяко лице, на което това е станало известно във връзка с упражняваната от него професия или дейност, дори и ако то е обвързано с професионална тайна".

2. Кой може да подава сигнал за дете в риск от насилие и тормоз?

При идентифициране на случай на насилие и тормоз на ученици в училището директорът на институцията следва незабавно да бъде уведомен. От страна на институцията сигналът се подава от директора.

Всеки член на институцията, който е станал свидетел на ситуация на насилие и тормоз, е длъжен незабавно да уведоми ОДЗ и/или полицията.

Съгласно Правилника за прилагане на Закона за закрила на детето (чл.10, ал.5) в случаите отнасящи се до насилие над дете, се разглеждат и анонимни сигнали.

В случай на подозрение за ситуация на тормоз, всеки служител в училище може да проведе консултация като се свърже с Националната телефонна линия за деца и разговаря с експерт на телефон 116 111, а в ситуации на кибернасилие и кибертормоз – с Националния център за безопасен интернет на телефон: 124 123 или на сайта: www.safenet.bg .

3. Къде може да се подава сигнал за дете в риск от насилие и тормоз?

Към Държавната агенция за закрила на детето функционира Национална телефонна линия за деца 116 111.Националната телефонна линия за деца предоставя консултиране, информиране и помощ по всякакви въпроси и проблеми, свързани с деца. Към нея при необходимост могат да се обръщат за съдействие и професионалисти. Националната телефонна линия за деца с номер 116 111 е с национално покритие, достъпна от територията на цялата страна, напълно безплатна за обаждащите се, независимо дали звънят от стационарен или мобилен телефон. Тя функционира 24 часа в денонощието.

Според Координационния механизъм, в случай че сигналът за насилие бъде приет от някой от визираните органи за закрила – получен от дирекция „Социално подпомагане"/отдел за закрила на детето, Държавната агенция за закрила на детето или Министерството на вътрешните работи, съгласно чл. 7 от Закона за закрила на детето той е длъжен да уведоми за това останалите незабавно до 1 час от регистриране на сигнала,

включително по телефон и факс. Сигналът се изпраща в дирекция „Социално подпомагане" по настоящия адрес на детето.

Съгласно Координационния механизъм във всеки един отдел „Закрила на детето" при дирекция „Социално подпомагане" началникът на отдела е на разположение, като той определя отговорен социален работник. В отдел „Закрила на детето" определеният отговорен социален работник извършва проверката на сигнала до 24 часа от постъпване на сигнала.

При проучването на сигнала социалният работник може да потърси съдействие от страна на училището – информация за детето, за взаимоотношенията му с учениците, впечатленията на учителите, т.е. информация, с която да бъде направена оценка на случая.

При проучването на сигнала и предприемането на действия се изисква работа в екип от страна на различни специалисти. От една страна, за да се направи точна оценка, а от друга, за да бъдат съгласувани действията на различните специалисти.

В случай че бъде установен риск за детето, то ще бъде отворен случай, т.е. ще бъдат предприети мерки за закрила. Ще бъде изготвен план, в който ще бъдат описани планираните мерки, като социалният работник ще следи за изпълнението на плана.

Ролята на социалния работник е свързана с проучване на семейната среда и предприемане на мерки за закрила. В същото време той има правомощията и ангажимента да консултира родителите, да подпомогне тяхната ангажираност в работата с детето на равнище училище. Социалният работник може да консултира семейството, да насочи родителите и детето към подходящи социални услуги и консултации.

Мултидисциплинарният екип на местно равнище следва да си постави единна стратегическа цел, за постигането на която следва да изготви съвместен план за действие с разписани конкретни задачи със срок за изпълнение. Всеки един от посочените по-горе участници в мултидисциплинарния екип набелязва и предлага на останалите от екипа конкретни задачи по случая, които да изпълни, съобразно собствените си правомощия и в съответствие с нормативната уредба. Конкретните задачи за изпълнение следва да бъдат зададени така, че да може всеки участник да действа съобразно оперативната си самостоятелност, като изпълнението на конкретните дейности и задачи бъде подкрепено със съдействието на останалите участници и в същото време това да спомогне за крайния резултат – дългосрочна цел, която трябва да гарантира в най-голяма степен интереса на засегнатото дете.

Работата в екип ще даде възможност и за обратна връзка между различните специалисти, работещи с детето и неговото семейство, за успехите или трудностите при изпълнението на планираните цели.

Езикова гимназия „Иван Вазов"

4003 Пловдив, бул. „България" 121
0884 991 000; 032 951 218
e-mail: school@egiv-plovdiv.bg

Приложение 3

ФОРМУЛЯР ЗА УВЕДОМЯВАНЕ НА ОТДЕЛ „ЗАКРИЛА НА ДЕТЕТО"
КЪМ ДИРЕКЦИЯ „СОЦИАЛНО ПОДПОМАГАНЕ"
ЗА ИНЦИДЕНТ/НАСИЛИЕ С ДЕТЕ

Изх. №...../.....г.

1. **Дата на инцидента/насилието**:
   .....
2. **Място, където се е случило инцидентът/насилието**:
   а) вътре в училището/детската градина; б) в двора; в) извън територията на училището/детската градина; г) друго.....
3. **Време на извършването:**
   а) преди часовете; б) по време на часовете (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7)/по време на занятията в детската градина; в) в междучасието/в свободен режим; г) в заниманията по интереси; д) след часовете/след заниманията.
4. **Начин на откриване:**
   а) лично; б) докладвано от друг; в) съобщено по телефон; г) друго.....
5. **Участници в инцидента** (име, презиме и статут на лицата в училището/ДГ)
   .....
   .....
   .....
6. **Инцидентът/насилствената ситуация се случва за**:
   а) първи път; б) повече от веднъж.
7. **Кратко описание на ситуацията/инцидента:**
   .....
   .....
   .....
   .
   .....
8. **Описание на предприетите действия:**
   .....
   .....
   .....
   .....
   .....
9. **Постоянен адрес на детето**:
   .....
   .....
10. **Данни (име, адрес и телефон) на родител (настойник/попечител/лице, полагащо грижи за детето):**
    .....
    .....
    .....
11. **Име на социалния работник от отдел „Закрила на детето", приел устно сигнала:**
    .....
12. **Попълнил формуляра:**

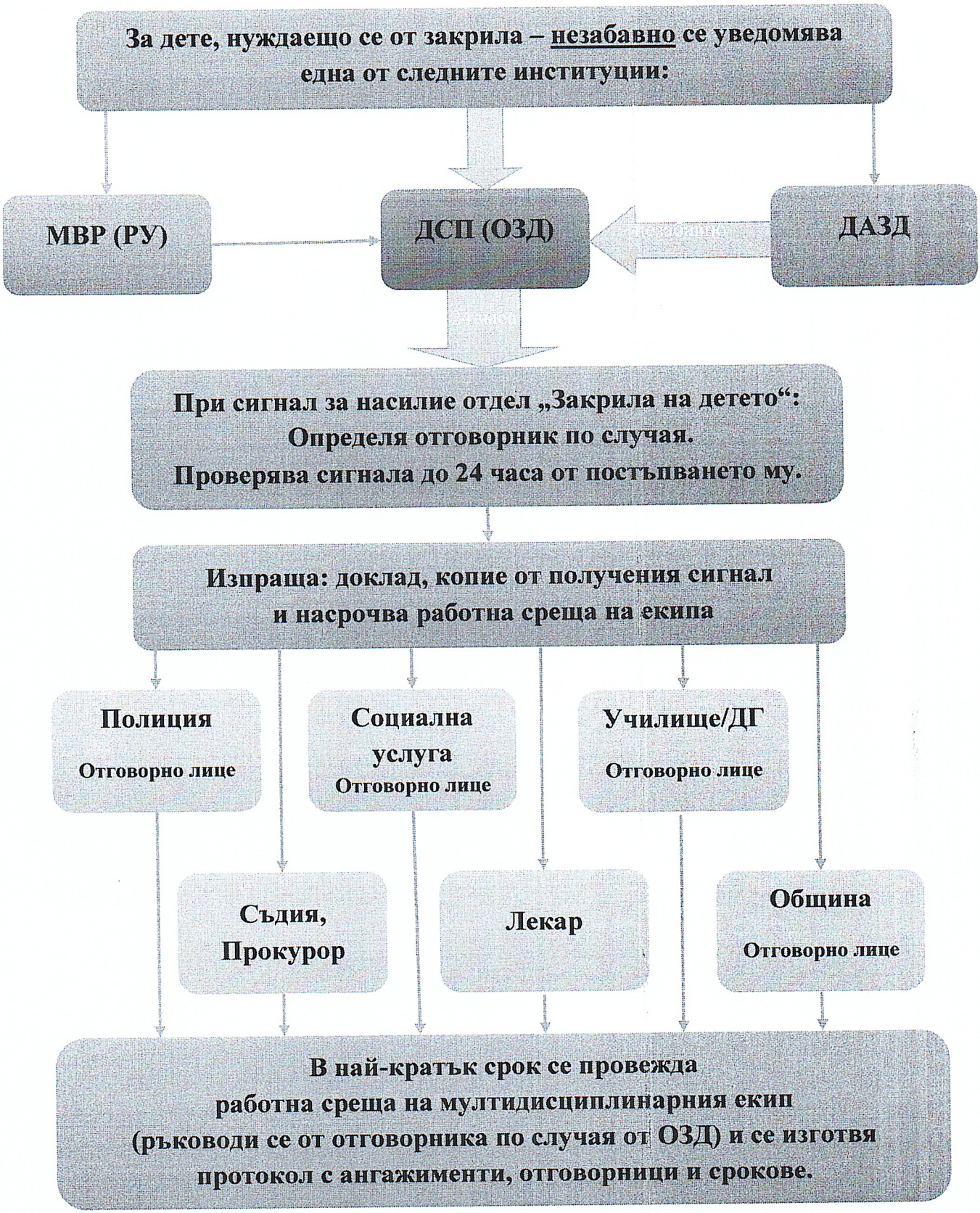
Име и фамилия: .....

Длъжност: .....

Подпис: .....

Приложение 4

Схема на задължението за съдействие по чл. 7, ал. 1 и ал. 2 от Закона за закрила на детето и свикване на мултидисциплинарния екип за взаимодействие при сигнал за дете, жертва на насилие или в риск от насилие

НЕРАЗДЕЛНА ЧАСТ ОТ НАСТОЯЩИЯ МЕХАНИЗЪМ Е ГОДИШНИЯТ ПЛАН ЗА РАБОТА НА УЧИЛИЩНИЯТ КООРДИНАЦИОНЕН СЪВЕТ ЗА СПРАВЯНЕ С ТОРМОЗА И НАСИЛИЕТО В ЕЗИКОВА ГИМНАЗИЯ „ИВАН ВАЗОВ“.